

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
EMPEDOKLOV ŽIVOT I STVARALAŠTVO (IZVORI, TEME I TUMAČENJA)	
EMPEDOKLOV ŽIVOT	17
Poreklo i vreme delanja	18
Intelektualno okruženje. Filozofska genealogija	19
Učešće u političkom životu	22
Lekar i(li) čudotvorac	23
EMPEDOKLOVA DELA	31
Popis Empedoklova dela i njihova autentičnost	31
Filozofska dela, šta je sačuvano	33
Strazburški papirus s Empedoklovim stihovima i pitanje rasporeda fragmenata	37
Broj filozofskih poema i pitanje adresatâ	39
Pitanje proemija i redosled izlaganja fragmenata grupisanih u <i>O prirodi i Očišćenja</i>	45
O <i>PRIRODI</i> (Raspored i tumačenje fragmenata)	48
Posveta Pausaniji i didaktički uvod	48
Poricanje ideje o postanku „iz ničega“ (<i>ex nihilo</i>) i propasti „u ništa“ (<i>in nihil</i>)	51
Četiri korena i dve sile	55

Centralna zamisao Empedoklove fizike: spajanje i razdvajanje elemenata pod dejstvom Ljubavi i Mržnje	62
Faze kosmičkog ciklusa.....	69
<i>Granični stadijumi ciklusa – potpuna razdvojenost i potpuna izmešanost elemenata .....</i>	69
<i>Period jačanja Ljubavi: zoogonija i Sfajros.....</i>	72
<i>Početak prevlasti Mržnje i kosmogonija .....</i>	75
Kosmički ciklus i pojarni svet	78
Trajanje pojedinih faza kosmičkog ciklusa, kretanje i mirovanje elemenata u ciklusu	82
Principi objašnjenja	85
<i>Slično teži sličnom .....</i>	85
Postanak živih bića	87
Fiziologija	91
<i>Disanje – devojčica s klepsidrom .....</i>	94
<i>Principi čulnog opažanja. Sposobnost mišljenja .....</i>	96
<i>Mišljenje .....</i>	100
Embriologija, zoologija, botanika	102
OČIŠĆENJA (Raspored i tumačenje fragmenata)	107
O naslovu i sadržaju sačuvanih fragmenata.	107
Početak <i>Očišćenja</i> : Empedoklovo obraćanje stanovnicima Akraganta i njegov božanski status	110
Pripovest o palim demonima i odnos sadržaja obuhvaćenih naslovima <i>O prirodi i Očišćenja</i>	115
Kosmički i demonski ciklus	116
Pad demona i mogućnost povratka u društvo bogova.....	122
Reinkarnacija, poreklo ideje	124
<i>Reinkarnacija i vegetarijanstvo. Uputstva za očišćenje.....</i>	126
<i>O bogu i oboženju.....</i>	130

EMPEDOKLE O UREĐENOM SVETU I LJUDSKOJ SUDBINI	138
Ezoterična i egzoterična učenja u ranoj grčkoj filozofiji	138
Odjeci Empedoklovog učenja o prirodi i čovekovoj sudsbarini u delima antičkih i modernih autora	145

FRAGMENTI SA KOMENTARIMA

Pregled sadržaja	151
ΚΑΘΑΡΜΟΙ	152
ΟČIŠĆENJA	153
ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ	168
O PRIRODI	169
KOMENTARI	214
OBJAŠNJENJA FRAGMENATA	214
NAPOMENE UZ GRČKI TEKST	262

Appendix: STRAZBURŠKI PAPIRUS (rekonstrukcija teksta, prevod i tumačenje)

Strazburški papirus (<i>P. Strasb. gr. Inv. 1665–1666</i>)	279
--	-----

BIBLIOGRAFIJA	293
INDEX LOCORUM	305